

ХАР ГАЗРИН ИДГИГ ТОХНÄТАГЪАР ОЛЗЛХМН

☆
К. БРОНЯКИН,

РСФСР-н селәнә эдл-ахун Министерствин Сталинградск
экспедицин ах агроном

☆

Нәрхи нооста хөд өсгүгүнд Хар газрин үвлин идгик чинргә. Үвләр хөдөт өгх өвсн 20 авн 50 процент күртл тер идгәр теткүгддәнә.

Эн идгиг намр-үвлин цагт олзлгүгн нег үлү ик болджахиг кесг джилин үлгүрмүд медүлджәнә. Болв, нег үлү хаврин болн зуна цагт дегд оли мал тәвәд, ямаран чиги даран угагъар идүлчкхлә, газрин идг сольдж одна: кесг джил дарандан ургүдг сән ургүмлмуд дакдж ургүхш; теднә ормд эбелок (тег дүүргдг) болн нань чиги тийм шим тату, хөд голад, муугъар иддг, нег джил ургүдг өвсн ургүна. Аш сүүлдн, идгин гарц гектарг тави центрәс күс-дундур-хойр центнер күртл багърна. Малин хотин туск научн-исследовательск институт 1946 джил, РСФСР-н селәнә эдл-ахун Министерствин Сталинградск экспедиц 1956 джил Благодарненск района үвлин идгин тускар хойр дакдж геоботаническ хәләвр кеснд, тер идгин гарц 10 джилин эргүд гектар болгүнд 0,63 центнерт багърсиг үзүлджәнә. Тер район эздлжәх газрт багъар, дундинәр болн дегд икәр идгдсн 17.344 гектар идг эн джил илткүгдг гаргүгдв, энн тегәд района газрин цуг идгин 26 процентн болна. Андреевин нертә колхозд элстә газрин идгиг эзи бишәр олзлснд керг-тус уга газрин агъу икдв.

Малин идг тоолвртагъар олзлгүгн ах эвн мал хәрүлдг идг-газр бүрдәлгүн. Тер учрар, РСФСР-н Министрмүлин Совет, малин үвлә идг олзлгүгәр эдл-аху болгүнд диг-дара

гаргүхин тускар заавр өгв, дакад, терүнд белдлгүнә кәдлмшиг—газр-ургүмлтсин тускиг болн ус гаргүдж авхиг хәәдж олхиг—РСФСР-н селәнә эдл-ахун Министерствин Сталинградск экспедиц даалгүв. Эн джил экспедиц сөрдж үзхәр Благодарненск районд, колхозмуд үвләр мал хәрүлдг газрин идгиг эдл-ахун дотр олзлгүгәр диг-дара гаргүхин туск кәдлмшг экләд орчкв.

Колхозмудин правленьс, экспедицин болн колхозмудин зәрм специалистнр кесг проектс диглдж гаргүцхав, энүгинь Благодарненск райисполком хәләгүәд батлв, селәнә эдл-ахун крайин управленьс зөвшлв. Проектс иштә, отармудт гаргүгдсн участкудин меджә керчгүдг гаргүгдв, малин идг сольдж-селвлгүнә болн кошармуд эргүдк газрин меджәгүәр дарана темдг тәвгдв.

Ворошиловин нертә колхозар кегдсн проектсин негинь авад хәләхмн. Эдл-ахун дигдарана туск проектәр, отар болгүнд шишлинь участкуд гаргүх, малин идгин дара гаргүх, усар тетгх, сагин төлә фонд гаргүх, идг ясерулх төрмүд темдлгүддәнә. Проектд тәвсн түрүн төрмүдн—үвлин идгиг эс болхар олзлгүгиг ууруллгүн.

Ворошиловин нертә колхозин газрин цуг идг, ургүсн өвснә чинр болн идгин гарц хәләгүдг, отармудин шишлинь участкудт хувагдна, оли-зүсн газрт идгин гарц әдл биш болдг учрар, участкуд газрин кемджәгүәр биш, өвснә кир-

(Чилгүн 4-ч халх).

